

Svar på skriftligt spörsmål SSS 109/2019 rd

Svar på skriftligt spörsmål om tillgången till vård för sköldkörtelpatienter

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 109/2019 rd undertecknat av riksdagsledamot Antti Rantakangas /cent m.fl.:

Vilka åtgärder kommer social- och hälsovårdsministeriet att vidta för att säkerställa tillgången till animaliska, biologiska sköldkörtelbehandlingar i hela landet och för att främja tillgången till olika sköldkörtelbehandlingar samt kännedomen om olika sköldkörtelmediciner bland yrkesutbildade personer inom hälso- och sjukvården?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Underfunktion i sköldkörteln (hypotyreos) är en vanlig sjukdom. År 2018 fick 294 500 personer sjukförsäkringsersättning för ett levotyroxinpreparat (T4-sköldkörtelhormon) som används för att behandla hypotyreos och som kräver försäljningstillstånd. Sjukdomssymptomen är individuella och av varierande svårighetsgrad, men diagnosen görs utgående från laboratoriefynd. Hypotyreos som beror på sköldkörteln diagnostiseras och behandlas vanligen inom primärvården. En mer sällsynt form av hypotyreos som beror på hypofysen behandlas inom den specialiserade sjukvården.

Av de patienter som behandlas med tyroxin mår en liten andel (5–10 procent) inte bra, även om laboratorievärdena indikerar att målet med behandlingen har uppnåtts. Hos patienter som har symptom trots tyroxinbehandling (T4-hormon) har man undersökt nyttan av en kombinationsbehandling med T4- och T3-hormon (trijodtyronin, ett annat sköldkörtelhormon). Det finns inga säkra bevis på att kombinationsbehandlingen hjälper. Enligt rekommendationer från Finlands endokrinologförening och det europeiska sköldkörtelförbundet (ETA) kan erfarna endokrinologer överväga att pröva en kombinationsbehandling med T3 och T4 för patienter som har symptom trots att de behandlas med T4. Det rekommenderas att behandlingen görs med syntetiskt T3-preparat.

I Finland finns det inget försäljningstillstånd för animaliska sköldkörtelpreparat eller trijodtyroninpreparat (T3). I enskilda fall kan Fimea av särskilda terapeutiska orsaker bevilja tillstånd att överlåta ett läkemedel till konsumtion även om det saknar försäljningstillstånd i Finland. Specialtillståndsförfarandet begränsar sig till undantagsfall där ingen annan behandling kommer på fråga eller ger önskat resultat. Under 2018 beviljade Fimea 1 350 specialtillstånd för animaliska sköldkörtelpreparat och 2 050 specialtillstånd för trijodtyroninpreparat.

Svar på skriftligt spörsmål SSS 109/2019 rd

Den finländska hälso- och sjukvården håller en hög standard och de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården har en skyldighet att upprätthålla och utveckla de kunskaper och färdigheter som krävs för utövande av yrket. Frågor om vårdpraxis vid underfunktion i sköldkörteln har väckt tämligen bred diskussion i Finland. Social- och hälsovårdsministeriet deltar också i denna diskussion och strävar efter att främja informationsutbytet mellan de yrkesutbildade personerna inom hälso- och sjukvården om vårdpraxis och forskningsrön inom ämnesområdet. Familje- och omsorgsministern har tagit tag i frågan och kommer att bjuda in experter på området till diskussion om den.

Helsingfors 11.10.2019

Familje- och omsorgsminister Krista Kiuru